

API UUDNYTTET POTENTIALE I SENGEBÅSENE

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

En undersøgelse af dyrevelfærden før og efter optimering af sengebåsen viser, at der er store forbedringer at hente på klovsundhed, haseskader, renere køer og kokomfort.

Kvitterer køerne for bedre komfort i sengebåsen? Ja – det gør de. Det viser en 'før og efter'-undersøgelse i seks besætninger, hvor man har udskiftet udtjente madrasser til henholdsvis nye madrasser eller ændret sengelejet til sengekummer med halm-kalk-vand eller sand. Effekten af forbedringerne er bedre dyrevelfærd og sundhed i form af længere liggetid, færre haseskader, renere køer og færre halte køer.

Sengebåse oprindeligt med madrasser, renoveret til sand. Vær opmærksom på, at sand og spaltegulv kan være en krævende kombination. Foto: SEGES.

BEDRE SUNDHED

Før renovering af sengebåsene døjede besætningerne med hårafslid og hævelser på haser som følge af hårde og slidte madrasser. De udtjente madrasser var bl.a.

også medvirkende til, at der var halte køer i

besætningerne. Før og efter renovering blev 25 tilfældige køer i hver besætning scoret mht.

haseskader, renhed og halthed. Skiftet til et blødere leje viste væsentlige forbedringer på forekomsten af halthed, især hvor der var skiftet til sand. Dertil kom generelle forbedringer på haserne, og køerne fremstod renere.

I én besætning var der en signifikant positiv effekt på ydelsen efter reoveringen med en stigning på 1,1 kg EKM.

LÆNGERE HVILETID

For at yde optimalt skal koen hvile i mindst 10 timer i døgnet og gerne 12-14 timer og helst have mange liggeperioder – dvs. antal gange, hvor den rejser sig og går til foderbord og tilbage for at hvile sig. I undersøgelsen steg køernes hvileadfærd før og efter reoveringen fra mellem 42 minutter og knap 4 timer i døgnet, hvilket er rigtig godt. I 2 af besætningerne fik køerne yderligere en liggeperiode mere. I den besætning, hvor liggetiden steg mest – nemlig fra 10 timer i døgnet på madrasser til knap 14 timer i døgnet på sand – lå køerne ned i længere tid ad gangen, men de fik ikke flere liggeperioder, hvilket havde været at foretrække. Årsagen er formentlig, at selvom underlaget blev forbedret, var sengene stadig for korte og smalle og med et frontrør i vejen for koen, så det stadig var vanskeligt for koen at rejse og lægge sig. Det var også tilfældet i de øvrige besætninger. Bedre underlag i kombination med bedre indretning af sengebåsen vil derfor formentligt øge den positive effekt. Denne observation falder helt i tråd med amerikanske undersøgelser, hvor man har set store effekter af at lave en 'total makeover' på eksisterende sengebåse, hvor både lejet og indretningen optimeres – bl.a. med investering i en ny sengebøjle.

Nærværende undersøgelsen er foretaget af SEGES Kvæg i projektet "Bedre dyrevelfærd via økonomisk ombygning af eksisterende stalde".

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 4, 2017](#).